

DÉLMAGYARORSZÁG

CSÜTÖRTÖK, 1991. JÚN. 27., 81. ÉVF. 149. SZÁM,

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

Recseg-ropog a kisantant

A jugoszláv hadsereg gépei fenyegetően éreztették jelenlétüket; különösen gyakran víjogtak Ljubljana, a szlovén főváros felett – A nyugat-európaiak, s a világhatalmak nem ismerik el a független szlovén és horvát államot – Kárpótlás azokat illeti meg, akiknek magántulajdona az 1939. május elsejét követően alkotott jogszabályok alkalmazásakor szenvedett sérelmeket

Felvonták a szlovén lobogót

Pszichológiai hadviselés folyt szerdán délelőtt a függetlenségét nyilvánító Szlovénia és a jugoszláv szövetségi állam között: mindkét fél teljes harcckészültségbe helyezte csapatai egy részét, fokozott harcckészültségbe más részét. A jugoszláv hadsereg Szlovéniában állomásozó csapatainak harci gépei a szokottnál sokkal sűrűbben szálltak fel, fenyegetően éreztetve jelenlétüket; különösen gyakran víjogtak Ljubljana, a szlovén főváros felett.

Szlovénia a szerdára virradó éjszakan birtokba vette saját határátkelőhelyeit, a jugoszláv hadsereg és határőrség pedig parancsot kapott Belgrádból, hogy vegye vissza azokat. A határposztok átvétele békésen, fennakadások nélkül történt. Az egész abból állt, hogy a posztokon szolgáló szlovén tisztviselők, akik eddig a jugoszláv állam alkalmazottai voltak, felesküdték a szlovén államra, felvonták a szlovén lobogót, s kitérítették a többi szlovén állami jelképet is.

A jugoszláv hadsereg nagyszabású csapatmozgásokat hajtott végre, a mozgás két fő iránya az osztrák ha-

Megismétlem, amit eddig is mondtunk: a nemzetközi közösség nem fogad el egyoldalú kinyilatkoztatásokat, – jelentette ki szerdán Gianni de Michelis olasz külügyminiszter a szlovén és horvát önállóság kapcsán, értésre adva ezzel, hogy Olaszország nem ismeri el a két új államot. Csehszlovákia és Lengyelország számára elfogadhatatlan az, hogy a Szovjetunióval kötendő szerződésükbe belefoglalják az úgynevezett „román klauzult”. Ezt a kifejezést Jiri Diensbier csehszlovák külügyminiszter használta, lengyel kollégájával, Krzysztof Skubiszewskivel tartott tárgyalásait értékelve. A havannai idegsebészeti intézet több neves orvosa ellen bírósági tárgyalást folytattak le a kubai fővárosban. A professzorokat azzal vádolják, hogy robbantásos merénylet végrehajtását tervezték ki Fidel Castro ellen, és kísérletet tettek az akció előkészítésére.

A keddi tárgyaláson két vádlottra 18, illetve 10 évi börtönbüntetés kiszabását kérte az ügyész.

tárhoz közeli Maribor városa, valamint Vrhnika település, a szlovén területvédelmi erők (a szlovén hadsereg kezdeménye) fontos összevonási körlete.

Lojze Peterle szlovén miniszterelnök kijelentette: – Ha megtámadnak, védekezünk. Dimitrij Rupel külügyminiszter visszautasította a jugoszláv szövetségi kormány szerdai határozatát, amely semmisenk mondta ki a szlovén parlament függetlenségi nyilatkozatát.

Szlovéniára és annak fővárosára, Ljubljana-ra összpontosítja figyelmét a szövetségi kormány is – ez tünt ki Igor Bavec szlovén belügyminiszter szerdai délutáni sajtótájékoztatójából.

Elmondta, hogy a határok több pontján Szlovénia feliratra cserélték ki az országjelző táblát. Sokfelé ki akarták tenni az új szlovén zászlót és

címet, ami konfliktusok forrása, ezért a köztársaság jelképeit csak ott helyezik el, ahol ez nem válthat ki incidenseket.

Bavcar cáfolta, hogy az átmeneti helyzetet kihasználva egyre több Sri Lanka-i és pakisztáni érkezik illegálisan Belgrádból Szlovéniába. Ugyanis őket kezdettől fogva visszaküldik a biztonsági szervek Belgrádba. A légiteret szövetségi szinten ellenőrzik, de az egyes repülőterek forgalmának felügyelete a köztársaságok hatóságainak feladata. A belügyminiszter elmondta, a határátkelőhelyek ellenőrzésébe nem avatkozik be a szövetségi hadsereg, ugyanakkor megerősítette, hogy a hadsereget állandó készenlétségbe helyezték. (AFP/MTI)

Súlyos összecsapások Horvátországban

A horvátországi Glinában súlyos harcok zajlottak le szerda hajnalban szerb fegyveresek és horvát rendőrök között, mindkét oldalon több halott és sebesült van, az áldozatok pontos számát később közlik. A több órán át tartó összecsapás úgy kezdődött, hogy polgári ruhás fegyveresek megtámadták a horvát rendőrség járőrét, aki bemenekült a glinai rendőr-állomásra. A posztot a knini szerb körzet fegyveresei megostromolták és szétverték, ezt követően erősítés érkezett a helyszínre, s a horvát rendőrség visszafoglalta az épületet. A harcnak a néphadsereg vetett véget, pontos értesülések nincsenek, mivel Glinával megszakadt a telefon-

és telexösszeköttetés. A településre délelőtt számos mentőautó érkezett és távozott onnan, a sebesülteket Sisakra szállították.

Szlovéniában a jugoszláv néphadsereg egyes alakulatai fokozott harcckészültségbe léptettek életbe, a határ menti körzetekben erős csapatmozgások észlelhetők, számos páncélos alakulatot vontak össze Maribomál.

A horvát szabor folytatta állandó ülését, amely már hetedik napja tart. Mintegy nyolcvan törvényt kell áttekinteni még. A szabor elismerte a Szlovén Köztársaság önállóságát. (MTI)

Lezárták a ljubljana-i repülőteret

A Ljubljana melletti nemzetközi repülőteret a belgrádi légiközlekedési igazgatóság szerdán kora délután záratta le – jelentette helyszíni tudósításában a belgrádi rádió. Német hírforrások szerint a repülőteret telexet kapott az igazgatóságtól, amelyben az állt, hogy (helyi idő szerint) „14 órától technikai okok miatt korlátozás lép életbe a szlovén légtérben”.

Bérleti jogot bagóért

A cápák csendben eszik meg a kis halakat?

– Nagyobb érdeklődésre számított mindenki. Az első két körben már nyolc boltot vertünk dobra, de csak háromra akadt vevő – mondja a folyosón Bittó János, a Komplex Rubázati Vállalat igazgatóhelyettese.

Olyan üzletekre sem akadt jelentkező, mint a Marx téri Ruhapiac. Úgy tűnik, a bérleti jog nem igazán csábító. A Kárász utcai Ádám konfekció boltot 3 millióért hirdették meg, de csak 1 millió 750 ezret licitáltak rá. A Gombház 2 millió 250 ezres kikiáltási ár mellett végül 4 millió 50 ezerért kelt el.

A keddi árverés sem sikerült fenyesebbre. Öt üzletből csak háromra akadt jelentkező. Az Elit cipőbolt bérleti joga a belvárosban sem ért többet a kikiáltott 3 millió 200 ezer forintnál. Hasonló sorsra jutott a Gabi cipőbolt is.

A tegnapi árverés is langyosan indult. A tereben negyvenötven érdeklődő, a zöme azonban csak nézelődő, vagy a dobra vert boltok alkalmazottja. Reggel nyolckor a Tisza cipőbolt került elsőként kalapács alá.

– A négy jelentkezőből egy már a versenytárgyalás előtt visszalépett – tájékoztatta a megjelenteket az árverést vezető, majd ügyelve a titoktartásra, kódszámuk alapján szólította a megmaradt három versenyzőt. Hamar kiderült, ketten el sem jöttek. Az árverés elmaradt, a ringben lévő egy vállalkozó másfél millió kikiáltási árért vitte a bérleti jogot.

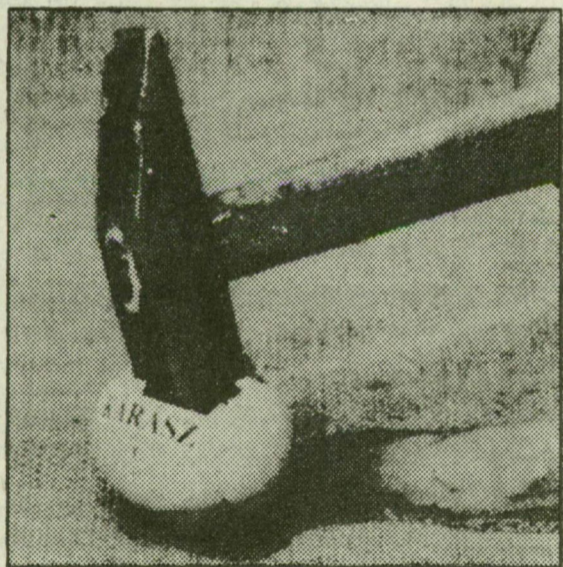
– Bagó ezért a boltért! – dörmögtek többen is az orruk alatt. – Nekem ingyen sem kellene bérleti jog – vette közbe egy meglett úr – Bolond az állam, ha azt hiszi, hogy a bizonytalanba bárki is belevág. Nekem ne emeljék a bérleti díjat kényük-kedvük szerint.

Kimondva-kimondatlanul persze más is munkál a vállalkozókban: inkább sátoroznak vásárról vásárra, mint beköltözzenek a belvárosba egy olyan üzletbe, aminek ismert a forgalma, no meg az adózó képessége. Szem előtt lenni nem jó, sokat adózni meg még rosszabb.

A kereskedőket ki kártalanítja?

A szünetben kis csoportokba verődve ki-ki a maga nézőpontjából ítéli meg az árverést.

– Amit most az állam fillérekért elkótyavetyél a fejünk fölül, azért mi negyven évet dolgoztunk – háborodik fel az egyik kereskedő – Tessék mondani, minket ki fog kártalanítani?

– Az okos vállalkozó most nem vesz boltot. Túl feltűnő. Gondolod, hogy az adóhivatal nem kíséri figyelemmel az előprivatizációt? – kérdezte tegnap délelőtt egy vállalkozó ismerősöm a Forrás Szállóban rendezett árverésen. Egy biztos, a tereben csupa ismeretlen arc, Szeged „pénzeszákjai” el sem jöttek. Ők legfeljebb licitáltak, vagy holnap megveszik az új tulajdonostól a bagóért elnyert bérleti jogot. Ja kérem, a világ így működik. A cápák előbb-utóbb felfalják a kishalakat, de ha lehet jobb csendben, a nyilvánosság nélkül „uzsonnázni”.

A legtöbben izgatottan járnak fel, s alá, az esélyeiket latolgatják. A következő menet, a Kárász utcai 100XSzép jól bejárattott üzlet, a sétálóutcán letelepedni pedig főnyeremény. Azt is hallani, maguk az alkalmazottak is töprengtek, jó lenne valahogy összeszedni a bolt árát. De a milliókat hallva, lemondtak róla. Most ők is itt toporognak az árverésen, legalább azt megtudni, mit is ér az üzlet, amit, ha nem is könnyű szívvel, de ott hagytak.

További töprengésre nincs idő. Kezdődik az árverés.

– Felhívom, a versenytárgyalás résztvevőinek figyelmét, hogy az üzletben nincs telefon. Ennek tudatában licitáljanak – korigál a kikiáltó.

Az öt jelentkezőből kettő már napokkal ezelőtt visszalépett, a harmadik el sem jött, így végül ketten futnak neki az árverésnek.

– A kikiáltási ár kettő millió forint.

Indul a verki. A licit kötött, az ár ötvenezer forintként emelkedik, a versenyzők tárcsával jelzik, tartják-e még a tétet. Három millióig nyoma sincs az idességnek. Itt azonban az egyik vállalkozó leáll. Egy perc gondolkodási időt kap, majd félszegen mégis felemeli a táblát. Jön az újabb nekifutás.

– Három millió ötvenezer forint...

Már csak egy tárcsa lendül a magasba.

– Senki többet először, másodsor...harmadszor!

Fogadóiroda a folyosón

Pár percnyi szünet, mindenki erőt gyűjt, a legizgalmasabb rész még hátra van: a Fekete sas utcai Csillag méterárú bolt. Az izgalom oka? Itt nem bérleti jogra, hanem tulajdonra lehet licitálni. A kikiáltási ár is a legmagasabb: 7 millió forint. A folyosón szinte fogadóirodát lehetne nyitni:

– Szerintem tízmilliónál megállnak, az már vízválasztó – tippel valaki.

– Akár húszig is elmehet a játék.

– Tizenkét-tizenöt milliónál nem ér többet az üzlet – esküsznek a kereskedők – Hacsak valami bomba ötlete nincs a vásárlónak.

A töprengésnek vége, indul az árverés. Négyen ülnek a székbe a közjegyző elé. Ennyien tették le a bánatpénzt. Érdekes, most senki sem maradt távol.

– Megkérdem, a hét millós kikiáltási árat tartja-e mindenki?

Tárcsák lendülnek szinte vezényszóra a magasba. Csendes araszolgatás indul meg a milliókkal: tizenkétfélmillió, tizenhárom millió ötszázezer, tizennégy millió, tizennégy millió ötszázezer...

Semmi. Mindenki állja a sarat: három elszánt férfi és egy hölgy izzad a milliókkal.

TARTALOM

Elfogadták a módosított kárpótlási törvényt.....	2
Telefon-nyilvántartás számítógépen.....	3
„Szenesedő” kalászkok.....	3
Olvasószolgálat.....	4
Négyszemközt a halállal.....	5
Sport.....	6
Hirdetés.....	7-9
Szolgáltatás.....	10
Televízió- és rádióműsorok.....	11
Pataki Sándor tárcája Fidel Castróról.....	12

Két tanú elég

Alig három hónapja adtunk hírt az 1948-ban beszűntetett hadifogoly-szervezet, a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetségének Csongrád megyei újjraalakulási terveiről. A kormány által országosan biztosított 40T ezer forintból azóta létrejött a megyei fiók, amely májusi alakuló ülésén legfőbb céljaul a nyugdíjkiegészítési és kárpótlási ügyek intézését tűzte ki.

Hogy Csongrád megyében mennyi lehetett a hadifoglyok lélekszáma, illetve közülük hányan vannak még életben, ezt alighanem nehéz lenne már kideríteni. Bizonyos azonban, hogy valamennyien idős emberek, akik a havi ötszáz forintos nyugdíjkiegészítés kérelmezéséért már nehezen tudnának Budapestre utazni, a bajtársi szövetség tehát azzal kezdte működését, hogy lehetőséget teremtett a helyi-kérvényezésre. A szövetség vezetői elmondták, hogy áprilisi cikkünk nyomán eddig több mint hatszáz nyugdíjkiegészítési igény érkezett be – főleg hajdan a Szovjetunióban fogva tartott emberektől – melyeket a Kárpótlási Hivatalhoz továbbítottak.

Magyar hadifoglyok azonban nemcsak a Szovjetunióban, hanem nyugaton is voltak. Mint megtudtuk, a nyugdíjkiegészítés és a kárpótlási igény bejelentésének joga természetesen őket is megilleti. A szövetség új székhelyre költözésével (a Victor Hugo utcai helyőrségi klubban találtak otthonra) lehetőség nyílt az igények pontosabb felmérésére; a volt hadifoglyok adatlapot tölthetnek ki, mely a nyugdíjkiegészítés, és hadifogoly-utalványt, mely a kárpótlás igénylésére szolgál.

Több visszajelzésből kiderült, hogy a legnagyobb gondok a hadifoglyokban töltött évek igazolásával vannak. Megtudtuk, hogy hivatalos igazolás hiányában a volt foglyok, vagy özvegyeik két tanú nyilatkozatával a helyi polgármesteri hivatalok ügyfélszolgálati irodájában hitelesíthetetik a megerősített. Adatlapokat minden kedden 9-12 óra között a helyőrségi klubban lehet kérni, illetve leadni, s ezzel kapcsolatban a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége kéri az érdekelteket, akik még nem jelentkeztek, ha nyugdíjkiegészítésre tartanak igényt, vegyék fel a kapcsolatot a szövetséggel.